

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (siódma izba)

z dnia 11 kwietnia 2013 r.*

Odwołanie — Konkurencja — Porozumienia, decyzje i uzgodnione praktyki — Włoski rynek zakupu i pierwszego przetworzenia surowca tytoniowego — Zapłata grzywny przez współdłużnika solidarnego — Interes prawny — Ciężar dowodu

W sprawie C-652/11 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wniesione w dniu 15 grudnia 2011 r.,

Mindo Srl, w upadłości, z siedzibą w Rzymie (Włochy), reprezentowana przez G. Mastrantonio, C. Ostiego oraz A. Prastaro, avvocati,

strona skarżąca,

w której drugą stroną postępowania jest:

Komisja Europejska, reprezentowana przez N. Khana oraz L. Malferrarię, działających w charakterze pełnomocników wspieranych przez F. Ruggeriego Laderchiego oraz R. Nazziniego, avvocati, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (siódma izba),

w składzie: G. Arestis, prezes izby, J.C. Bonichot i A. Arabadjiev (sprawozdawca), sędziowie,

rzecznik generalny: V. Trstenjak,

sekretarz: K. Malacek, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 15 października 2012 r.,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

* Język postępowania: angielski.

Wyrok

- 1 W swoim odwołaniu Mindo Srl (zwana dalej „Mindo”) wnosi o uchylenie wyroku Sądu Unii Europejskiej z dnia 5 października 2011 r. w sprawie T-19/06 Mindo przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-6795, mocą którego Sąd oddalił skargę tej spółki mającą na celu stwierdzenie nieważności w części i, tytułem żądania ewentualnego, zmianę decyzji Komisji C(2005) 4012 wersja ostateczna z dnia 20 października 2005 r. dotyczącej procedury przewidzianej w art. 81 ust. 1 [WE] (sprawa COMP/C.38.281/B.2 – Surowiec tytoniowy – Włochy) (Dz.U. 2006, L 353, s. 45, zwanej dalej „sporną decyzją”), oraz, ewentualnie, obniżenie nałożonej na spółkę kwoty grzywny.

Okoliczności powstania sporu i sporna decyzja

- 2 Mindo to spółka włoska, obecnie w stanie upadłości, której głównym przedmiotem działalności gospodarczej jest pierwsze przetworzenie surowca tytoniowego. Początkowo była to spółka rodzinna, która następnie w 1995 r. została wykupiona przez spółkę zależną Dimon Inc. W następstwie tego nabycia firmę tej spółki zmieniono na Dimon Italia Srl. W dniu 30 września 2004 r. jej wszystkie udziały zostały zbyte czterem podmiotom, które nie miały żadnego związku z grupą Dimon, a jej firmę zmieniono na Mindo. W maju 2005 r. Dimon Inc. połączyła się ze Standard Commercial Corporation, aby stworzyć nową spółkę pod firmą Alliance One International, Inc. (zwaną dalej „AOI”).
- 3 W dniu 19 lutego 2002 r. Komisja Wspólnot Europejskich otrzymała wniosek o zwolnienie z grzywny, który został wniesiony przez Deltafinę SpA, jednego z przetwórców surowca tytoniowego.
- 4 Dnia 4 kwietnia 2012 r. Komisja otrzymała ze strony spółki Mindo, która wówczas występowała jeszcze pod firmą Dimon Italia Srl, wniosek o zwolnienie z grzywny i, tytułem ewentualnym, wniosek o jej obniżenie oraz – dnia 8 kwietnia 2002 r. – pewne dowody.
- 5 W dniu 9 kwietnia 2002 r. Komisja potwierdziła odbiór zarówno wniosku spółki Mindo o zwolnienie z grzywny, jak i jej wniosku o obniżenie grzywny. Komisja poinformowała tę spółkę o okoliczności, że jej wniosek o zwolnienie nie spełniał przesłanek wymienionych w komunikacie Komisji w sprawie zwolnienia z grzywien oraz zmniejszania grzywien w przypadkach karteli (Dz.U. 2002, C 45, s. 3).
- 6 W dniu 20 października 2005 r. Komisja wydała sporną decyzję, w której stwierdziła, że w okresie od 1995 r. do początku 2002 r. wskazani w spornej decyzji przetwórcy surowca tytoniowego we Włoszech, wśród nich Mindo, stosowali liczne praktyki stanowiące jednolite i ciągłe naruszenie art. 81 ust. 1 WE.
- 7 Komisja wyjaśniła w szczególności, że przy uwzględnieniu, iż grupa, w skład której wchodziła Mindo w okresie naruszenia, przestała istnieć w następstwie połączenia z grupą Standard Commercial Corporation, AOI jako następca prawny tych dwóch grup była adresatem spornej decyzji. Mindo jako następca prawny Dimon Italia Srl była również adresatem tej decyzji.
- 8 Komisja ustaliła na 12,5 mln EUR wyjściową kwotę grzywny nałożonej na Mindo, którą powiększyła o 25% tytułem poważnego charakteru naruszenia oraz o 60% tytułem okresu trwania naruszenia przez sześć lat i cztery miesiące. Ograniczyła odpowiedzialność tej spółki do 10% jej obrotu w ostatnim roku obrotowym. Komisja uwzględniła wniosek o obniżenie grzywny nałożonej na Mindo i obniżyła ją o 50% z uwagi na współpracę. Komisja w ten sposób ustaliła ostateczną kwotę grzywny nałożonej na Mindo i na AOI na 10 mln EUR, przy czym spółce AOI przypisano odpowiedzialność względem całej tej kwoty, a spółce Mindo jedynie odpowiedzialność solidarną względem 3,99 mln EUR.
- 9 W dniu 14 lutego 2006 r. AOI zapłaciła całą grzywnę nałożoną przez Komisję na tę spółkę i na Mindo.

- 10 W dniu 4 lipca 2006 r. Mindo została postawiona w stan upadłości, o czym nigdy nie poinformowała Sądu.
- 11 W dniu 5 marca 2007 r. Mindo złożyła na podstawie art. 161 regio decreto 16 marzo 1942, n° 267, recante disciplina del fallimento, del concordato preventivo, dell'amministrazione controllata e della liquidazione coatta amministrativa (dekretu królewskiego nr 267 z dnia 16 marca 1942 r. regulującego upadłość, postępowanie układowe, zarząd kontrolowany oraz przymusowe postępowanie likwidacyjne, dodatek nadzwyczajny do GURI nr 81 z dnia 6 kwietnia 1942 r., zwanego dalej „włoską ustawą o postępowaniu upadłościowym”), ze zmianami, wniosek o dopuszczenie do układu w postępowaniu upadłościowym z przekazaniem majątku (zwanego dalej „układem”) do Tribunale ordinario di Roma, sezione fallimentare (wydziału ds. upadłościowych sądu w Rzymie, zwanego dalej „Tribunale fallimentare di Roma”). Wyrokiem z dnia 27 listopada 2007 r. Tribunale fallimentare di Roma zatwierdził układ zaproponowany przez Mindo.

Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok

- 12 W skardze złożonej do sekretariatu Sądu w dniu 20 stycznia 2006 r. Mindo wniosła o stwierdzenie częściowej nieważności decyzji Komisji oraz, tytułem żądania ewentualnego, o obniżenie kwoty grzywny nałożonej na Mindo i, w ramach odpowiedzialności solidarnej, na AOI w drodze tej decyzji.
- 13 Na rozprawie w dniu 29 listopada 2010 r. Komisja stwierdziła – po tym jak dowiedziała się kilka dni wcześniej, że od lipca 2006 r. skarżąca była w stanie upadłości – iż co do zasady spółka ta utraciła interes prawny w niniejszej sprawie. Sąd wezwał więc Mindo do przedstawienia wszelkich informacji i przedłożenia wszelkich dokumentów mających znaczenie w kwestii porozumień, które skarżąca zawarła ze spółką AOI w odniesieniu do płatności grzywny przez tę spółkę i możliwości żądania zwrotu zapłaconej części grzywny. Mindo zastosowała się do tego wezwania.
- 14 Pismem z dnia 30 marca 2011 r. AOI udzieliła odpowiedzi na pytania Sądu, stwierdzając co do zasady, że nie wniosła jeszcze skargi przeciwko spółce Mindo o zwrot części zapłaconej grzywny, gdyż zdecydowała się poczekać na rozstrzygnięcie postępowania przed Sądem.
- 15 Spółka ta na wstępie wyjaśniła, że aby wszcząć postępowanie w tym celu, najprawdopodobniej musiałaby zwrócić się o wydanie orzeczenia oraz o wydanie nakazu zapłaty w oparciu o ten wyrok, oraz że w przypadku uchylenia grzywny częściowo lub w całości spółka ta musiałaby zwrócić spółce Mindo spłaconą kwotę z odsetkami, a to spowodowałoby, że procedura byłaby obciążająca, kosztowna i długa. AOI stwierdziła następnie, że przysługujące jej prawo do wniesienia skargi nie uległo przedawnieniu i nie powinno się przedawnić przed zakończeniem postępowania przed Sądem. Wreszcie spółka ta stwierdziła, że będące w toku postępowanie układowe nie stoi w sprzeczności z tym, aby dopiero po wydaniu orzeczenia zatwierdzającego zawarty układ wierzyciel wniósł sprawę do właściwego sądu celem wydania wyroku przeciwko dłużnikowi i zażądał nakazania zapłaty.
- 16 Po dokonaniu analizy okoliczności sprawy, a w szczególności przedmiotu żądania, Sąd doszedł do wniosku, że Mindo nie udowodniła, iż posiada istniejący i aktualny interes w kontynuacji niniejszego postępowania. W związku z tym należy umorzyć postępowanie w przedmiocie skargi.

Żądania stron

- 17 Mindo poprzez swoje odwołanie żąda uchylenia zaskarżonego wyroku w całości, zwrócenia sprawy do Sądu celem ponownego rozpoznania co do istoty sprawy oraz obciążenia Komisji całością kosztów postępowania.
- 18 Komisja wnosi o oddalenie odwołania i o obciążenie spółki Mindo kosztami postępowania.

W przedmiocie odwołania

- 19 Na poparcie swojego odwołania Mindo przytacza dwa zarzuty. W ramach zarzutu pierwszego zasadniczo podnosi, że Sąd dopuścił się naruszenia prawa, dokonując niewłaściwej kwalifikacji sytuacji tej spółki i stwierdzając w konsekwencji, że nie posiadała ona żadnego interesu prawnego. Drugi zarzut, przedstawiony tytułem żądanie ewentualnego, oparty jest na naruszeniu prawa spółek AOI i Mindo do sprawiedliwego procesu.
- 20 Komisja utrzymuje, że pierwszy zarzut odwołania jest oczywiście niedopuszczalny oraz że drugi zarzut jest oczywiście bezpodstawny.

W przedmiocie dopuszczalności zarzutu pierwszego

- 21 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem z art. 256 ust. 1 akapit drugi TFUE, art. 58 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz z art. 168 § 1 lit. d) i art. 169 § 2 regulaminu postępowania przed Trybunałem wynika, że odwołanie musi dokładnie wskazywać zakwestionowane części wyroku, którego uchylenia wnoszący je się domaga, oraz argumenty prawne, które uzasadniają to żądanie (zob. wyroki: z dnia 6 marca 2001 r. w sprawie C-274/99 P Connolly przeciwko Komisji, Rec. s. I-1611, pkt 121; z dnia 24 stycznia 2013 r. w sprawie C-646/11 P 3F przeciwko Komisji, pkt 51).
- 22 Należy podkreślić, że Mindo podniosła naruszenie prawa przez Sąd, określając w sposób wystarczająco dokładny krytykowane części zaskarżonego wyroku, w szczególności pkt 87, oraz określając powody, dla których uważa, że części te są dotknięte takimi błędami.
- 23 Komisja nie ma zatem podstaw do powoływania niedopuszczalności zarzutu pierwszego.

Co do istoty zarzutu pierwszego

Argumentacja stron

- 24 Po pierwsze, Mindo podnosi, że AOI wskutek zapłaty całej kwoty grzywny stała się jej wierzycielem na podstawie art. 2055 akapit drugi i art. 1299 włoskiego kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 2946 tego kodeksu prawo spółki AOI do żądania zwrotu przez Mindo podlegało zwykłemu dziesięcioletniemu terminowi przedawnienia. Sąd dopuścił się błędu, uznając w pkt 85 i nast. zaskarżonego wyroku, że stwierdzenie nieważności albo uchylenie spornej decyzji nie przynosiłoby żadnej korzyści spółce Mindo, ponieważ prawo spółki AOI do żądania zwrotu jej wierzytelności powstałoby z dniem płatności grzywny, a termin przedawnienia przysługującego jej powództwa w tym celu wynosiłby dziesięć lat.
- 25 Po drugie, Mindo twierdzi, że Sąd popełnił błąd, uznając brak dowodu na istnienie wierzytelności spółki AOI względem spółki Mindo oraz możliwości lub zamiaru wytoczenia powództwa o ściągnięcie tej wierzytelności ze strony spółki AOI. Z jednej strony, Mindo wykazała istnienie swojego długu względem spółki AOI, przedstawiając w odpowiedzi na uwagi Komisji w kwestii przedstawionych przez Mindo na żądanie Sądu dokumentów dowody dotyczące włoskiej ustawy o postępowaniu upadłościowym oraz rzeczywistego roszczenia o ściągnięcie wierzytelności spółki AOI. Z drugiej strony spółka ta nie miała obowiązku wykazania zamiaru ściągnięcia przez AOI wierzytelności, lecz jedynie jej faktycznego uprawnienia do wytoczenia powództwa w tym celu.
- 26 Po trzecie, Mindo podnosi, że Sąd w celu uzasadnienia swojego wyroku błędnie ocenił ciężar dowodu, opierając się na stwierdzeniu, iż „nie można [było] wykluczyć”, że AOI przyjęła na siebie zapłatę części grzywny przypadającej na Mindo. Spółka ta wyjaśniła na rozprawie, że owo stwierdzenie Sądu oznaczało, iż nie posiadała ona żadnego środka obrony, oraz stanowiło odwrócenie ciężaru dowodu.

Ogólna ocena Sądu co do braku interesu prawnego spółki Mindo opierała się na rozważaniach o charakterze spekulacyjnym odnoszącym się do zamiaru spółki AOI i do innych pozbawionych znaczenia ewentualności.

- 27 W tym względzie Komisja odpowiada, że część grzywny przypisanej spółce Mindo została zapłacona w całości przez AOI, która to spółka w dacie ogłoszenia zaskarżonego wyroku nadal nie miała zamiaru wystąpienia z powództwem o zwrot, oraz że między tymi dwoma podmiotami istniało niejawne porozumienie, zgodnie z którym AOI ponosiła odpowiedzialność za niekonkurencyjne zachowanie spółki Mindo.
- 28 Zdaniem Komisji Sąd oparł swoją argumentację nie na rozważaniach związanych z prawem włoskim, lecz na serii uwag dotyczących stanu faktycznego wymierzonych przeciwko propozycji, zgodnie z którą AOI miała prawo wystąpić przeciwko spółce Mindo z powództwem o ściągnięcie wierzytelności. Na rozprawie Komisja wyjaśniła w tym względzie, że jej zdaniem „w normalnej sytuacji” i w braku wszelkiego innego porozumienia zapłata przez AOI kwoty grzywny ciężącej na spółce Mindo pociągałaby za sobą w konsekwencji, zgodnie z prawem włoskim, powstanie po stronie spółki AOI prawa do wystąpienia przeciwko spółce Mindo w celu uzyskania zwrotu tej kwoty, lecz że Sąd, opierając się na przedstawionych dowodach, uznał, iż AOI i Mindo musiały zawrzeć porozumienie, na podstawie którego AOI nie ma już prawa do wystąpienia w tym celu przeciwko spółce Mindo.

Ocena Trybunału

- 29 Należy przypomnieć, że obowiązek uzasadnienia wyroków wynika z art. 36 statutu Trybunału, mającego zastosowanie do Sądu na mocy art. 53 akapit pierwszy tego statutu i art. 81 regulaminu postępowania przez Sądem. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem uzasadnienie wyroku Sądu powinno przedstawiać w sposób jasny i jednoznaczny jego rozumowanie, pozwalając zainteresowanym na poznanie powodów wydanego orzeczenia, a Trybunałowi – na dokonanie jego kontroli sądowej (zob. wyrok z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie C-288/11 P *Mitteldeutsche Flughafen i Flughafen Leipzig-Halle przeciwko Komisji*, pkt 83 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 30 Ponadto należy podnieść, że brak uzasadnienia lub niewystarczające uzasadnienie stanowi naruszenie istotnych wymogów proceduralnych i jest bezwzględna przesłanką, która musi zostać podniesiona przez sąd Unii (zob. podobnie wyrok z dnia 30 marca 2000 r. w sprawie C-265/97 P *VBA przeciwko Florimex i in.*, Rec. s. I-2061, pkt 114; a także postanowienie z dnia 7 grudnia 2011 r. w sprawie C-45/11 P *Deutsche Bahn przeciwko OHIM*, pkt 57).
- 31 Trzeba stwierdzić, że wiele wniosków zaskarżonego wyroku cechuje się takim brakiem uzasadnienia.
- 32 Po pierwsze, należy przypomnieć, że Komisja w drodze zaskarżonej decyzji nałożyła na AOI i Mindo grzywnę w kwocie 10 mln EUR, uściślając, że Mindo ponosiła solidarną odpowiedzialność za zapłatę kwoty 3,99 mln EUR. Jak stwierdził Sąd w pkt 82 zaskarżonego wyroku, AOI zapłaciła w dniu 14 lutego 2006 r. całość kwoty grzywny.
- 33 Sąd słusznie stwierdził, że zgodnie z art. 2 spornej decyzji Mindo jest jedną ze spółek będących adresatami spornej decyzji i była solidarnie odpowiedzialna za zapłatę 3,99 mln EUR grzywny.
- 34 W pkt 85 zaskarżonego wyroku Sąd orzekł, że „stwierdzenie nieważności lub zmiana zaskarżonej decyzji, której żąda [Mindó], nie przyniosłyby jej żadnej korzyści, natomiast grzywna, która została na nią nałożona, została już w całości zapłacona przez [AOI], spółkę współodpowiedzialną za jej zapłatę, i że spółka ta [...] nie wniosła przeciwko skarżącej skargi celem uzyskania zwrotu części zapłaconej przez nią grzywny, chociaż upłynęło już ponad pięć lat od dokonania zapłaty”. Sąd ponadto stwierdził w pkt 87 zaskarżonego wyroku, że Mindo nie wykazała w wymagany prawem sposób, iż AOI miała wobec niej wierzytelność.

- 35 Niemniej jednak Mindo stwierdziła w tym względzie przed Sądem, że zapłata całości grzywny przez AOI spowodowała powstanie po stronie spółki AOI wierzytelności, w związku z którą Mindo mogła odpowiedzieć jako dłużnik solidarny z tytułu części grzywny nałożonej przez Komisję na te dwa przedsiębiorstwa.
- 36 Z odpowiedzi spółki Mindo na pytania Sądu z dnia 6 stycznia 2011 r. ponadto wynika, „że strona związana zobowiązaniem solidarnym może – po uiszczeniu wierzycielowi całości długu – żądać od innych dłużników solidarnych zwrotu kwoty długu zapłaconego w ich imieniu”. Ponadto z uwag Komisji dotyczących dokumentów przedstawionych na podstawie art. 64 regulaminu postępowania przed Sądem w dniu 21 lutego 2011 r. wynika, że między stronami bezsporne było, iż prawo włoskie w zakresie dotyczącym określenia wysokości wkładu między stronami solidarnie odpowiedzialnymi z tytułu wierzytelności przyznaje spółce AOI prawo do żądania od spółki Mindo udziału w zapłacie grzywny.
- 37 Tymczasem Sąd mimo tej argumentacji stwierdził, że uiszczenie przez AOI całości grzywny było niewystarczające dla powstania po stronie spółki AOI wierzytelności, w związku z którą Mindo mogła odpowiadać jako dłużnik solidarny z tytułu grzywny. Należy stwierdzić w tym względzie, że Sąd nie uzasadnił tego twierdzenia w sposób wystarczający pod względem prawnym.
- 38 Ponadto, jak wynika z pkt 72 zaskarżonego wyroku oraz z pism procesowych, Mindo wielokrotnie podnosiła przed Sądem kwestię przedawnienia prawa dochodzenia spółki AOI oraz, w szczególności, argument, w myśl którego AOI dysponuje – od daty, kiedy spółka ta zapłaciła całość kwoty grzywny nałożonej przez Komisję na te dwie spółki – prawem do wytoczenia powództwa przeciwko spółce Mindo pozwalającego jej żądać od tej ostatniej spółki udziału w swojej części grzywny. Mindo twierdziła, że prawo to uległo przedawnieniu dopiero w dniu 14 lutego 2016 r.
- 39 Tymczasem Sąd ograniczył się do twierdzenia w tym względzie, że od momentu zapłaty dokonanej przez spółkę AOI „upłynął okres ponad pięciu lat” i że Mindo nie wykazała w sposób wystarczający pod względem prawnym, iż AOI „była nadal w stanie” ściągnąć tę wierzytelność, bez sprawdzania ponadto, czy prawo spółki AOI do skorzystania z tego roszczenia uległo przedawnieniu, podczas gdy Mindo przytoczyła przed Sądem przepisy prawa włoskiego dotyczące dziesięcioletniego przedawnienia roszczenia współdłużnika solidarnego, oraz że przytoczone argumenty w tym względzie przedstawiono w sposób wystarczająco jasny i konkretny w celu umożliwienia zajęcia stanowiska przez Sąd.
- 40 W tych okolicznościach należy uznać, że Sąd w związku z okolicznością, iż AOI spłaciła dług spółki Mindo, bez jakiegokolwiek wyjaśnienia, z jakiego powodu ta zapłata była niewystarczająca dla powstania po stronie spółki AOI wierzytelności, nie mógł dojść do wniosku – co uczynił, odpowiednio, w pkt 85 i 87 zaskarżonego wyroku – że stwierdzenie nieważności lub zmiana spornej decyzji nie rodziłyby żadnej korzyści dla spółki Mindo oraz że spółka ta nie wykazała w sposób wystarczający pod względem prawnym, iż AOI posiadała wierzytelność względem jej.
- 41 Z powyższego wynika, że pomijając w taki sposób ustosunkowanie się do głównej części argumentacji spółki Mindo, Sąd naruszył obowiązek uzasadnienia ciążyący na nim na podstawie art. 36 statutu Trybunału Sprawiedliwości, mającego zastosowanie do Sądu na mocy art. 53 akapit pierwszy tego statutu i art. 81 regulaminu postępowania przez Sądem.
- 42 Po drugie, Sąd w pkt 87 zaskarżonego wyroku stwierdził, że zakładając nawet, iż AOI posiadała wierzytelność wobec spółki Mindo, ta ostatnia nie wykazała również w wymagany prawem sposób, że AOI miała „wciąż możliwość” odzyskania tej kwoty.
- 43 Tymczasem z pkt 71 zaskarżonego wyroku wynika, że Mindo podniosła przed Sądem, iż zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa włoskiego AOI mogła wystąpić w przyszłości przeciwko niej z roszczeniem regresowym. W udzielonej dnia 20 maja 2011 r. odpowiedzi na pytania Sądu Mindo wyjaśniła w szczególności, że zgodnie z prawem włoskim „uprawnieni z tytułu wierzytelności

powstałych przed wydaniem orzeczenia”, tacy jak AOI, mogą nawet po wykonaniu układu wystąpić do sądu ze skargą przeciwko spółce Mindo w celu uzyskania nakazu zapłaty, przestrzegając kwot udziału i terminów określonych w układzie.

- 44 W celu ustosunkowania się do tego argumentu Sąd nie mógł zatem ograniczyć się do stwierdzenia – jak to uczynił w pkt 91 zaskarżonego wyroku – że Mindo nie dostarczyła żadnych wyjaśnień co do podstaw, ze względu na które zakwalifikowała AOI jako „dawnego wierzyciela”, lub odnośnie do względów, z uwagi na które spółka ta nie podjęła próby wyegzekwowania swojej wierzytelności.
- 45 Ponadto, podczas gdy Mindo podnosiła, że AOI była nadal w stanie wyegzekwować od niej swoją wierzytelność, Sąd nie uwzględnił argumentu, który okazał się w tym względzie decydujący dla spółki Mindo i w myśl którego – jak wynika z odpowiedzi na pytania Sądu z dnia 8 lipca 2011 r. – układ pozwalał przedsiębiorstwu znajdującemu się w stanie wstrzymania płatności na restrukturyzację długu ze wszystkimi jego wierzycielami oraz na kontynuację w ten sposób działalności tego przedsiębiorstwa.
- 46 Wynika stąd, że uzasadnienie Sądu w zaskarżonym wyroku nie ujawnia w sposób jasny i pozbawiony dwuznaczności, pozwalający w szczególności Trybunałowi na dokonanie jego sądowej kontroli, podstaw, ze względu na które uznał on, że Mindo nie wykazała w sposób wystarczający pod względem prawnym, iż AOI była w stanie wyegzekwować swoją wierzytelność oraz że w konsekwencji uzasadnienie to nie odpowiada wymogowi sformułowanemu przez orzecznictwo przedstawione w pkt 29 niniejszego wyroku.
- 47 Po trzecie, Sąd w pkt 87 zaskarżonego wyroku stwierdził, że założywszy nawet, iż spółce AOI przysługiwała wierzytelność względem spółki Mindo, ta ostatnia nie wykazała też w wymagany prawem sposób, że AOI „miała zamiar” odzyskać swoją wierzytelność.
- 48 Sąd zatem wezwał Mindo do przedstawienia dowodu co do zamiaru odzyskania przez AOI jej wierzytelności. Wymóg ten wynika również z pkt 91 zaskarżonego wyroku, w którym Sąd stwierdził, że Mindo nie dostarczyła żadnych wyjaśnień co do powodów, dla których AOI nawet nie spróbowała przedstawić swojej wierzytelności w ramach postępowania układowego i nie sprzeciwiła się temu postępowaniu, pomimo konsekwencji, jakie taka wierzytelność mogła ewentualnie wywołać względem decyzji innych wierzycieli o przystąpieniu do zaproponowanego przez tę spółkę układu.
- 49 Tymczasem z zaskarżonego wyroku wynika, że AOI, pismem z dnia 30 marca 2011 r. w odpowiedzi na pytania na piśmie zadane przez Sąd, oświadczyła, że miała zamiar podjąć działania względem spółki Mindo w celu odzyskania wierzytelności, że jej roszczenie o odzyskanie wierzytelności nie uległo jeszcze przedawnieniu oraz że czekała w tym celu do rozstrzygnięcia sporu co do istoty. Należy zatem stwierdzić, że dokument ten nie był przedmiotem oceny ze strony Sądu.
- 50 Sąd w ten sposób uzależnił interes prawny spółki Mindo od warunku wykazania przez nią zamiaru osoby trzeciej do wystąpienia z powództwem o odzyskanie swojej wierzytelności. W konsekwencji Sąd naruszył prawo, przenosząc na Mindo ciężar dowodu niemożliwego do przeprowadzenia przez tę spółkę w celu wykazania jej interesu prawnego.
- 51 Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, że wniosek Sądu wynikający z rzeczonego pkt 87 zaskarżonego wyroku opiera się na szeregu poszlak opisanych w pkt 85, 88 i 92 tegoż wyroku, w świetle których Sąd uznał w pkt 93 wskazanego wyroku, iż „nie jest wykluczone”, że AOI przyjęła na siebie zapłatę części grzywny przypadającej na Mindo lub że zrzekła się roszczenia o jej zwrot od niej.
- 52 Z zaskarżonego wyroku wynika również, że Sąd wezwał Mindo do przedstawienia wszelkich informacji i do przedłożenia wszelkich dokumentów mających znaczenie w kwestii wszelkich porozumień, które skarżąca zawarła ze spółką AOI w odniesieniu do płatności grzywny przez tę spółkę i możliwości żądania zwrotu zapłaconej części grzywny. Należy podnieść w tym względzie, że sam Sąd stwierdził

w pkt 92 zaskarżonego wyroku, iż dostarczone przez Mindo w odpowiedzi na to wezwanie dokumenty nie zawierały żadnej wzmianki na temat gwarancji lub odszkodowania na jej rzecz w przypadku ewentualnego nałożenia grzywny przez Komisję.

- 53 Wyrażenie użyte w pkt 93 zaskarżonego wyroku wskazuje na to, że rzeczne poszlaki nie pozwalały na sformułowanie wniosku oraz że stwierdzona została zwykła możliwość. Tymczasem stwierdzenie braku interesu prawnego po stronie adresata decyzji Komisji nakładającej na niego grzywnę nie może opierać się na zwykłych przypuszczeniach, w szczególności w sytuacji, gdy Sąd nie uwzględnił dostatecznie szeregu dowodów powołanych przez Mindo i zmierzających do innego wyjaśnienia okoliczności niniejszej sprawy lub do wykazania, że AOI nadal mogła wystąpić z roszczeniem regresowym i wyegzekwować – przynajmniej w części – swoją wierzytelność.
- 54 Z całości powyższych rozważań wynika, że skoro z jednej strony ocena Sądu jest obarczona niewystarczającym uzasadnieniem, a z drugiej strony Sąd przeniósł na Mindo ciężar dowodu niemożliwego do przeprowadzenia przez tę spółkę, ma ona podstawy do twierdzenia, że Sąd, odmawiając jej interesu prawnego, dopuścił się naruszenia prawa.
- 55 Wobec powyższego i bez konieczności badania zarzutu drugiego należy uwzględnić odwołanie i uchylić zaskarżony wyrok.
- 56 Zgodnie z art. 61 akapit pierwszy statutu Trybunału w przypadku uchylenia orzeczenia Sądu Trybunał może wydać orzeczenie ostateczne w sprawie, jeśli stan postępowania na to pozwala, lub skierować sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd. W niniejszym przypadku stan sporu nie pozwala na rozstrzygnięcie.
- 57 Niniejszą sprawę należy więc skierować do ponownego rozpoznania przez Sąd, stanowiąc jednocześnie, że rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów zostanie wydane w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Z powyższych względów Trybunał (siódma izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Wyrok Sądu Unii Europejskiej z dnia 5 października 2011 r. w sprawie T-19/06 Mindo przeciwko Komisji zostaje uchylony.**
- 2) **Sprawa zostaje skierowana do ponownego rozpoznania przez Sąd Unii Europejskiej.**
- 3) **Rozstrzygnięcie o kosztach nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.**

Podpisy